

dade didáctica ESO unidade didáctica ESO

manuel
maría

ferrados
de corazón,
fanegas
de alma

Eu son Manuel María

1 Un de vós le en voz alta e con boa entoación este poema autobiográfico de Manuel María.

Carné de identidade

*Eu son Manuel María.
Nacín no 29, o 6 de Outono,
en Outeiro de Rei da Terra Chá.
Son dunha caste rexa de labregos
fieles á súa terra e ao seu Deus.*

Agora son un namorado.

*Eu son Manuel María,
cantor da Terra Chá que algunhos din.
Cantor da terra chá que leva un
clavada nas entrañas, penso eu.*

*Eu son Manuel María,
labrego con algo de poeta.
Por eso gardo as albas
no fondo dos meus ollos
e ando de vagar o meu camiño,
e pídolles ás cousas a súa tenrura
e aos homes pídolles verdade.*

*Non teño máis tarefa:
son unha humilde folla que salaia
na noite escura movida polo vento.
Eu son Manuel María,
un son tan só, lonxano e feble.*

Documentos persoais, 1958

2 A continuación, anota todos aqueles datos da biografía de Manuel María que poidas tirar do poema.

3 Le agora estoutro poema e completa a actividade anterior con máis detalles persoais do noso poeta.

Tarxeta de visita

*Manuel María -xa o sabedes- é o meu nome
feble, corto, esguíu e tan desamparado
que sempre o usei sen apelidos.
Un nome humilde como a brisa que fai
ondear as centeeiras, unha folerpiña
de neve -un salouco só que o ar desfai-
que non pode chegar ao chao sen derreterse.
Un nome como tantos, sinxelo e do pobo.
Polos Hortas apelídome Fernández,
vella casta xunguida á terra dende sempre
no meu Outeiro de Rei da Terra Chá.
Por parte de nai son Teixeiro, familia
de labregos, que aínda vive no vello
casal de Vilanova, perto a Lugo,
na parroquia que din de Sanamede.
De neno prendeume o Miño coa súa música
e puxo no meu corazón vellos cantares.
Teño xa moitísimos anos repartidos
en alegrías, tristuras e fracasos.
Publiquei algús libros. Son casado.
Levo barba entrecana para tapar o medo
que, como un verme, roi o meu sosego.
Procurador de oficio. Gáñome a vida
-e tamén o noxo e a desesperanza-
coa miña profesión e outras tristesas.
Agora vivo en Monforte para o que gusten,
coidando o amor, a comprensión, a fe
nos homes, na Terra e máis na fala.
Carezo de títulos importantes. Non
teño vocación para arquivar diplomas
que son febles papeis -fume de nada-
que sempre rematan no faiado
irremisibelmente roídos polos ratos.
Toda a miña ilusión é ir tirando.
E se falo de min é para dicir
que aínda estou vivo, sano e salvo.*

Remol, 1970

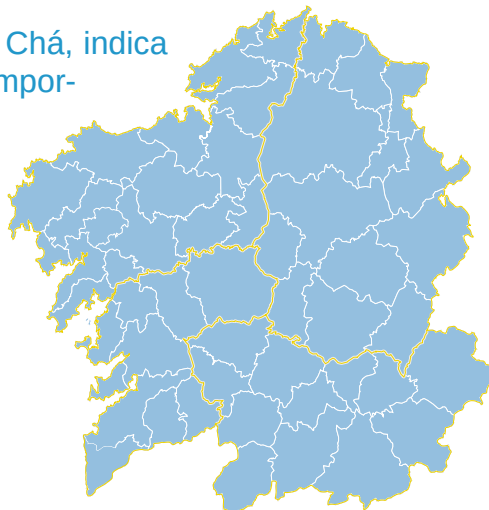
4 Cantos anos ten Manuel María no momento da publicación deste poema?

5 Por que é coñecido Manuel María como "o poeta da Terra Chá"?

6 Completa este documento de Identidade para Manuel María:

Apelidos: _____ Lugar de nacemento: _____
Nome: _____ Profesión: _____
Data de nacemento: _____ Estado civil: _____

7 Localiza neste mapa comarcal de Galiza a Terra Chá, indica cal é a súa capital e cales son as vilas máis importantes que a compoñen.

8 Que nome reciben os habitantes da Terra Chá?

E os de Monforte?

9 Localiza no poema anterior cinco exemplos de frases nominais que sigan o esquema SUBSTANTIVO + ADXECTIVO ou ADXECTIVO + SUBSTANTIVO.

10 Anota no teu caderno formas verbais que respondan a estas definicións:

- ✍ 1ª persoa singular do presente de indicativo _____
- ✍ 1ª persoa singular pretérito de indicativo _____
- ✍ 3ª persoa plural presente de subxuntivo _____
- ✍ Xerundio _____

11 Escribe un poema breve, inspirándote no de Manuel María, que actúe como a túa tarxeta de visita propia.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

12 A biografía de Manuel María estivo moi marcada pola compañía inseparábel de Saleta Goi, con quen casou en 1959 e quen actuou como musa na poética amorosa do noso prolífico escritor. Leamos algunhas das verbas a ela dirixida.

Canción para dicirlle a Saleta

*¡Ouh amiga e compañeira cotidián;
sinxela, doce costume habitual:
ti éresme necesaria como o pan,
como o ar, como o lume, como o sal!*

*Ti es o meu pasado, o meu porvir,
auténtica muller, sangue do pobo.
Ti décheslle claridade ao meu vivir:
un camiño sinxelo, puro e novo.*

*¡Ouh compañía fiel, maina sorriso:
estrela cintilante, arrollo e canto!
Ti es o furacán, e es a brisa
que limpa, no meu ceo, tanto espanto.*

*Ti es o que eu soño; luz e rosa
recendendo vida, froleando a eito.
¡Es a realidade máis fermosa
que levo latexando no meu peito!*

*Ti trócasme en ledicia cada coita,
dáslle ao meu espírito rumbo certo.
¡Es o esteo preciso para esta loita
de sementar de flores o deserto!*

Canciós do lusco ao fusco, 1970

13 Analiza o esquema métrico deste poema.

14 Localiza un exemplo destas figuras retóricas:

- ✍ Apóstrofe: _____
- ✍ Metáfora: _____
- ✍ Comparación: _____

15 Á vista desta declaración de amor, que pensas que representou Saleta na vida de Manuel María?
